

ROYAUME DE BELGIQUE

Avis 36.608/2

DE LA SECTION DE LÉGISLATION DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par la Vice-Première Ministre et Ministre de la Justice, le 17 février 2004, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi "modifiant les articles 53, § 6, et 54*bis* de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire et y insérant un article 54*ter* et un article 66*bis*", a donné le 15 mars 2004 l'avis suivant :

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1^{er}, alinéa 1^{er}, 1°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique de l'avant-projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, l'avant-projet appelle les observations ci-après.

Fondement juridique

Dispositif

Article 2

La disposition examinée modifie l'article 53, § 6, alinéa 2, de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire en vue de prévoir que

"... la connaissance de la langue autre que celle qui est justifiée par la production du certificat d'études visé à l'alinéa 1^{er} est vérifiée par un examen adapté aux exigences de la fonction concernée".

Dans l'avis 32.045/2, donné le 17 septembre 2001, sur un avant-projet de loi modifiant l'article 43 et insérant les articles 43^{ter}, 44^{bis}, 46^{bis} et 69 dans les lois sur l'emploi des langues en matière administrative, coordonnées le 18 juillet 1966 et modifiant l'article 43^{quinqies} de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire, la section de législation a observé à propos d'une disposition similaire :

"L'article 43^{quinqies}, § 1^{er}, alinéa 1^{er}, en projet de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire prévoit que l'examen de la connaissance de la langue autre que celle du diplôme, doit être «adapté aux exigences de la fonction concernée».

La question se pose de savoir si l'auteur du projet entend ainsi prévoir un examen distinct pour chaque fonction pour laquelle la connaissance de la deuxième langue sera requise, avec comme conséquence que les magistrats devraient présenter à nouveau cet examen chaque fois qu'ils postuleront pour une de ces différentes fonctions.

.../...

Une telle exigence pourrait se révéler être disproportionnée à l'objectif poursuivi.

En tout état de cause l'auteur du projet doit préciser ses intentions" ¹.

Cette observation vaut également pour la disposition examinée, ainsi que pour l'article 4 de l'avant-projet.

Observations de forme

Article 2

Dans la version néerlandaise de l'article 53, § 6, dernier alinéa, il faudrait écrire "bepaald bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad" au lieu de "bepaald bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit". La même observation vaut pour l'article 4, article 54^{ter}, dernier alinéa, en projet.

⁽¹⁾ Doc. parl., Chambre, session 2001-2002, n° 50 1459/001, p. 19. À la suite de cette observation, le texte du projet, qui est devenu la loi du 18 juillet 2002 remplaçant l'article 43^{quinquies} et insérant l'article 66 dans la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire, précise que la connaissance de la langue autre que celle dans laquelle ont été subis les examens du doctorat ou de la licence en droit est vérifiée "par un examen adapté aux exigences de la fonction concernée, selon qu'elle implique ou non une connaissance écrite de la langue".

La chambre était composée de

Messieurs	Y. KREINS,	président de chambre,
	J. JAUMOTTE,	conseillers d'État,
Mesdames	M. BAGUET,	
	B. VIGNERON,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. M. JOASSART, auditeur adjoint.

LE GREFFIER,

LE PRÉSIDENT,

B. VIGNERON

Y. KREINS

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 36.608/2

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 17 februari 2004 door de Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet "tot wijziging van de artikelen 53, § 6, en 54*bis* van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken en tot invoeging van een artikel 54*ter* en een artikel 66*bis*", heeft op 15 maart 2004 het volgende advies gegeven :

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het voorontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Op die drie punten geeft het voorontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Rechtsgrond

Dispositief

Artikel 2

In de onderzochte bepaling wordt artikel 53, § 6, tweede lid, van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken zo gewijzigd dat daarin wordt bepaald dat :

"... de kennis van de andere taal dan die waarvan het bewijs is geleverd door overlegging van het in het eerste lid bedoelde getuigschrift van genoten onderwijs wordt bewezen door te slagen voor een examen, aangepast aan de vereisten van de betrokken functie".

In advies 32.045/2 van 17 september 2001 over een voorontwerp van wet tot wijziging van artikel 43 van en tot invoeging van de artikelen 43*ter*, 44*bis*, 46*bis* en 69 in de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966 en tot wijziging van artikel 43*quinqüies* van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, heeft de afdeling Wetgeving in verband met een soortgelijke bepaling het volgende opgemerkt:

"Het ontworpen artikel 43*quinqüies*, § 1, eerste lid, van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in bestuurszaken bepaalt dat het examen over de kennis van de andere taal dan die van het diploma "aangepast aan de vereisten van de betrokken functie" moet zijn.

.../...

De vraag rijst of de steller van het ontwerp aldus beoogt te voorzien in een onderscheiden examen voor iedere functie waarvoor de kennis van de tweede taal vereist zal zijn, met als gevolg dat de magistraten dat examen opnieuw moeten afleggen telkens als ze solliciteren naar een van die verschillende functies.

Een zodanig vereiste kan blijken buiten verhouding te staan tot het beoogde doel.

De steller van het ontwerp moet hoe dan ook zijn bedoelingen expliciteren" ¹.

Die opmerking geldt ook voor de onderzochte bepaling, alsook voor artikel 4 van het voorontwerp.

Vormopmerkingen

Artikel 2

In het ontworpen artikel 53, § 6, laatste lid, schrijve men "bepaald bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad" in plaats van "bepaald bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit". Dezelfde opmerking geldt voor artikel 4, het ontworpen artikel 54^{ter}, laatste lid.

⁽¹⁾ Gedr. St., Kamer, zitting 2001-2002, nr. 50 1459/001, blz. 19. Naar aanleiding van die opmerking wordt in de tekst van het ontwerp, dat de wet is geworden van 18 juli 2002 tot vervanging van artikel 43^{quinqies} en tot invoeging van artikel 66 in de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, verduidelijkt dat de kennis van de andere taal dan die waarin de examens van doctor of licentiaat in de rechten werden afgelegd, wordt bewezen "door te slagen in een examen, aangepast aan de vereisten van de betrokken functie, al naar gelang deze al dan niet een geschreven actieve taalkennis inhoudt".

De kamer was samengesteld uit

de Heren	Y. KREINS,	kamervoorzitter,
	J. JAUMOTTE,	staatsraden,
Mevrouwen	M. BAGUET,	
	B. VIGNERON,	griffier .

Het verslag werd uitgebracht door de H. M. JOASSART, adjunct-auditeur.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. JAUMOTTE.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

B. VIGNERON

Y. KREINS